Onderwerp: Aanpassen beleid externe veiligheid ten behoeve van realisatie Railterminal Gelderland

Ons kenmerk: 19rv000056

Nummer:

Elst, 28 mei 2019

AAN DE RAAD

1. Advies

1. Het 'Addendum Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Overbetuwe' vaststellen;
2. Het addendum toevoegen aan de 'Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Overbetuwe'.

2. Inleiding

Op dit moment is het provinciaal inpassingsplan Railterminal Gelderland (IP RTG) in procedure. De RTG wordt gerealiseerd op de spoorlijn Betuweroute ter hoogte van het bestaande emplacement Container Uitwissel Punt (CUP) nabij Valburg. Met de railterminal wordt een overslagpunt gerealiseerd voor het overslaan van laadeenheden (containers, maar bijvoorbeeld ook wissellaadbakken of (hijsbare) trailers) van weg naar spoor en vice versa. Hierbij is ook sprake van de overslag van gevaarlijke stoffen.

Gemeente Overbetuwe en provincie Gelderland hebben in de samenwerkingsovereenkomst van januari 2018 (kenmerk 18uit03632) afgesproken dat de gemeente Overbetuwe zal optreden als bevoegd gezag voor het afgeven van de omgevingsvergunning voor de RTG.

De gemeente toetst een vergunningaanvraag aan verschillende wet- en regelgeving waaronder het IP RTG en gemeentelijk beleid. De ‘Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Overbetuwe’ (vastgesteld in 2013) maakt het niet mogelijk om een omgevingsvergunning te verlenen voor de RTG. Reden hiervoor is dat het invloedsgebied van het RTG over woongebieden ligt. Het gemeentelijke beleid staat dit niet toe. Zonder aanpassing van het beleid kan de gemeente haar rol van bevoegd gezag voor het verlenen van de omgevingsvergunning niet vervullen.

3. Doel en beoogd effect

Het doel van dit voorstel is om het voor de gemeente mogelijk te maken op te treden als bevoegd gezag voor het verlenen van de omgevingsvergunning voor de RTG. Daarmee sluit de rolverdeling tussen gemeente en provincie aan bij de genoemde samenwerkingsovereenkomst.

4. Argumenten

1.1 De woongebieden in omgeving van de RTG liggen reeds binnen bestaande invloedsgebied van Betuweroute en CUP. Realisatie van RTG zorgt niet voor een vergroting van het invloedsgebied

De RTG wordt een BEVI-inrichting die is gelegen binnen het gebiedstype landelijk gebied. Binnen dit gebiedstype is o.a. de volgende beleidsuitspraak gedaan over BEVI-inrichtingen:

- *Nieuwvestiging van BEVI-inrichtingen is niet toegestaan. Gebiedseigen, functiegerelateerde BEVI-inrichtingen kunnen gemotiveerd worden toegestaan, mits hun invloedsgebied niet over een woongebied is gelegen.*

Bovenstaande beleidsuitspraak maakt het niet mogelijk om de RTG te vergunnen conform de mogelijkheden die worden geboden in het IP RTG. Het invloedsgebied van RTG is over woongebieden gelegen.

Situatie Railterminal Gelderland (RTG)
Uit toetsing is gebleken dat de RTG voldoet aan de landelijke normering voor externe veiligheid, alleen ligt het invloedsgebied ervan over woongebieden. Daarmee zou het nu in strijd zijn met het gemeentelijk beleid. De railterminal is wel een gebiedseigen en functie gerelateerde BEVI-inrichting. De railterminal is namelijk afhankelijk van goederen die per spoor worden aangevoerd en de situering nabij het emplacement van de Betuweroute, genaamd CUP, is dan logisch.

Functie invloedsgebied
Een invloedsgebied begrenst het gebied waarbinnen nog 1% van de aanwezigen komt te overlijden als gevolg van een incident. Het invloedsgebied geeft met name waardevolle informatie voor de Veiligheidsregio die haar risicoprofiel mede vormgeeft op basis van het invloedsgebied. Het invloedsgebied is effectgericht en daardoor niet afhankelijk van het aantal keer dat een container met gevaarlijke stoffen wordt geladen of gelost of hoelang een container binnen de RTG aanwezig is. Uitgangspunt is dat een container faalt.

Analogie met andere aanwezige risicobronnen
Voor het invloedsgebied is het aantal containers en de verblijfstijd daarvan niet van belang maar wel het type gevaarlijke stoffen. De gevaarlijke stoffen die op de Railterminal Gelderland aanwezig zijn, zijn feitelijk dezelfde als die via de Betuweroute worden getransporteerd. Ook op het CUP vinden handelingen plaats met vergelijkbare gevaarlijke stoffen. Daardoor is het invloedsgebied van de RTG, het CUP en de Betuweroute vergelijkbaar.

Beschouwing werking gemeentelijk beleid
Het gemeentelijk beleid suggereert een sturende werking met als doel de veiligheidssituatie voor haar inwoners te optimaliseren. Echter, uit de analogie hiervoor beschreven, blijkt dat het beleid van de gemeente in deze situatie geen sturende werking kan hebben omdat het invloedsgebied feitelijk al bestaat.

Hoe toetsen we de toename van aantal containers en verblijfstijd van gevaarlijke stoffen?
Om het aantal containers en de verblijfstijd (kans) toch een plaats te geven, is het groepsrisico toepasbaar. Het geeft de gemeente de mogelijkheid om te sturen op populatiedichtheden in relatie tot de afstand van de risicobron. Het groepsrisico betreft ook één van de twee wettelijke normen waaraan getoetst moet worden voor externe veiligheid. De andere norm is het plaatsgebonden risico waarbij gekeken wordt naar de

minimale afstand tussen (beperkt) kwetsbare objecten (bijv. woningen) en risicovolle inrichtingen (bijv. RTG). Het plan voor de RTG voldoet aan deze norm.

Conclusie
Het gemeentelijk beleid met betrekking tot het invloedsgebied is voor de RTG niet effectief. Het beleid suggereert een sturende werking terwijl die er in dit geval niet is. Het invloedsgebied ligt er al vanwege de Betuweroute en het CUP. Doordat binnen de RTG, CUP en Betuweroute dezelfde soorten gevaarlijke stoffen aanwezig zijn zorgt de RTG niet voor een groter invloedsgebied. Beleid op basis van het groepsrisico biedt een beter afwegingskader omdat het aansluit op de wettelijke normering voor externe veiligheid.

Uit toetsing is gebleken dat het groepsrisico van de RTG beneden de oriëntatiewaarde ligt. Hiermee wordt voldaan aan de landelijke normering en kan het groepsrisico worden verantwoord. Verder voldoet het groepsrisico van de RTG ook aan de beleidsuitspraken uit het gemeentelijk beleid.

2.1 Met het vaststellen van dit addendum sluit de gemeente Overbetuwe aan bij de intentie van de samenwerkingsovereenkomst die is gesloten met provincie Gelderland

De provincie Gelderland gebruikt (mede op verzoek van de gemeente) haar bevoegdheid om een inpassingsplan op te stellen voor realisatie van een railterminal. De provincie beschikt ook over de bevoegdheid om vergunningverlening voor dit plan uit te voeren. Gemeente en provincie hebben echter afgesproken dat vergunningverlening voor de RTG door de gemeente wordt uitgevoerd. Deze afspraken zijn in een samenwerkingsovereenkomst opgenomen.

Zonder aanpassing van de ‘Beleidsvisie Externe Veiligheid gemeente Overbetuwe’ kan de gemeente de rol van bevoegd gezag in de praktijk niet vervullen, omdat dan in geen geval een vergunning voor de vestiging van de RTG kan worden verleend. Hiermee voldoet de gemeente niet aan de afspraken zoals zij die samen met provincie Gelderland heeft gemaakt in de samenwerkingsovereenkomst.

5. Kanttekeningen en risico’s

1.1 De gemeentelijke rol van bevoegd gezag bij vergunningverlening kan veranderen wanneer het externe veiligheidsbeleid niet wordt aangepast

Wanneer uw Raad besluit om het gemeentelijke externe veiligheidsbeleid niet aan te passen via voorliggend addendum dan heeft dit tot gevolg dat de gemeente de vergunning voor de RTG in geen geval kan verlenen. In dat geval zal de Provincie Gelderland zelf de rol van bevoegd gezag voor het verlenen van de omgevingsvergunning moeten vervullen. Vanuit de zorg voor onze inwoners wil de gemeente bevoegd gezag blijven. Het veranderen van deze rol is voor de gemeente niet wenselijk, omdat zij daarmee de grip op met name het kunnen stellen van voorwaarden aan de vergunningverlening verliest.

2.1 College van B&W en gemeenteraad hebben een zienswijze ingediend tegen het ontwerp-IP RTG en werkt via dit addendum mee aan de komst van de RTG

Het college en Uw Raad hebben een zienswijze ingediend tegen het ontwerp-IP RTG waarin wij vragen om een aantal aanpassingen op het huidige plan. Dit impliceert dat wij mogelijkheden zien voor een betere uitwerking van de RTG als geheel. Met het aanpassen van de ‘Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Overbetuwe’ werkt uw Raad mee aan de komst van de RTG, maar versterkt zij haar positie in het traject van

vergunningverlening.

6. Financiën

Het vaststellen van het addendum heeft geen financiële gevolgen voor gemeente Overbetuwe. De kosten voor vergunningverlening worden in rekening gebracht bij de aanvrager conform de op het moment van aanvraag vigerende legesverordening.

7. Vervolg

Planning

Wanneer u instemt conform voorstel, wordt dit voorstel behandelt in de raadsvergadering van 25 juni.

Communicatie

Na akkoord van de raad volgt publicatie op de gemeentelijke website, De Betuwe en op www.overheid.nl.

Participatie

Door akkoord te gaan met dit voorstel wordt de samenwerkingsovereenkomst die gemeente Overbetuwe en provincie Gelderland hebben gesloten nageleefd. Participatie is om die reden niet van toepassing op dit voorstel.

Evaluatie

Wanneer het addendum in werking treedt vormt de beleidsvisie externe veiligheid geen obstakel meer voor vergunningverlening. Een evaluatie is niet noodzakelijk.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
mr. M.F.H. Knaapen	R.P. Hoytink-Roubos

8. Relevante stukken

1. Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Overbetuwe (19bes00265);
2. Addendum ‘Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Overbetuwe (*19bes00266)*;
3. Raadsbesluit ‘Addendum Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Overbetuwe’ (19rb000067)

Portefeuillehouder: J.A.M. van Baal
Behandelend ambtenaar voor technische vragen: F.C.P. Stouten, tel.: 14 0481, email: info@overbetuwe.nl.